

Dossier d'activitats

Recomanada
a partir de 7 anys

Cicle Mitjà de Primària

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat

Té 11 anys... i 24 hores per salvar Nova York!

PHANTOM BOY

Dels directors d'Un gat a París, nominada als Oscars 2012

Índex

Sinopsi i fitxa tècnica

1

Què treballem?

2

- L'animació en dues dimensions
- Els recursos narratius associats al gènere: el cinema policíac i les pel·lícules de superherois
- La banda sonora

Abans de veure la pel·lícula

5

Després de veure la pel·lícula

6

Glossari

9

Què hem après?

10

Les activitats que proposa aquest dossier són:

per debatre en grup

per reflexionar

per a fer recerca i investigació

per desenvolupar la creativitat artística

Sinopsi

Un misteriós gàngster fereix l'Àlex, un inspector de policia que l'està perseguint. Immobilitzat a l'hospital, Àlex hi fa amistat amb Léo, un noi d'onze anys afectat per una greu malaltia. Estirat en el seu llit, Léo descobreix que té un poder extraordinari: pot sortir del seu cos i, com un fantasma, invisible per tothom, pot alçar el vol i travessar els murs.

Gràcies a aquest poder i amb l'ajuda de la Marie, una intrèpida periodista, l'Àlex podrà enfrontar-se al gàngster, que està amenaçant la ciutat amb un virus informàtic fulminant.

Direcció: Alain Gagnol i Jean Loup Felicioli **Direcció de producció:** Catherina Blanc-Maurizi
Fotografia: Izu Troin **Música:** Serge Besset **Producció:** Folimage (La Cartucherie), Lunanime

Què treballem?

L'animació en dues dimensions

Phantom Boy ens presenta un univers urbà, on **la ciutat esdevé un personatge més**, amb el seu contrast entre la vida diürna i amable, i la vida nocturna, perillosa, amenaçadora i plena d'escenes enigmàtiques.

Els personatges són de traços definits i aspecte naïf, es mouen com titelles a través d'aquesta ciutat repleta d'edificis que s'alcen com peces geomètriques majestuoses i imperants. L'**animació** dels personatges està **feta a mà** sobre paper i els decorats de la pel·lícula van ser dibuixats amb llapis de cera a partir de fotografies de la ciutat de Nova York. Posteriorment, aquests dibuixos van ser recompostos movent un edifici o modificant-ne l'angle i retocats amb ordinador. La **il·luminació i l'ús del color** mostren una clara contraposició entre la vida del protagonista durant el dia, en què habitualment és a l'hospital, i durant la nit, També el cos d'en Léo pren dues formes: la de nen malalt, de carn i ossos, i la de nen invisible i superheroi.

Els recursos narratius associats al gènere: el cinema policíac i les pel·lícules de superherois

A la pel·lícula hi conviuen dos gèneres cinematogràfics: **el cinema policíac i el cinema fantàstic de superherois**, així que la pel·lícula conté elements i recursos narratius característics d'ambdós gèneres. Aquests gèneres comparteixen entre ells el fet que normalment transcorren en entorns urbans on la nit es converteix en el moment ideal per al crim. Del fons i de les ombres de la ciutat, els gàngsters, les bandes criminals i els malvats amenacen la calma aparent que ofereix l'urbs dorment. El tema principal és **la lluita entre el bé i el mal**, entre el crim i el caos, l'ordre i la justícia, que se sol superar ja sigui amb intel·ligència i astúcia o amb superpoders.

En aquest cas, el protagonista lliura una lluita interna i una lluita externa i venç ambdues, esdevenint un heroi.

La banda sonora

La banda sonora és un mitjà més que ens transmet emotivitat i que dota de significat la història.

La música de l'obertura de la pel·lícula és una **música embolcallant**. Es tracta d'una simfonia amb pujades i baixades en què els tocs del xilòfon aporten un contrapunt de *fantasia i lleugeresa* als instruments de corda. Aquesta melodia es repeteix al llarg del film i ens acompanya en algunes **escenes de suspens i d'acció**.

La **banda sonora** no només està composta per la **música**, sinó que també en formen part els **sons** i les **veus**. Altres sons que conviuen amb la música del film són els sorolls de la ciutat: els clàxons i el trànsit del cotxes, els lladrics del quisso Rufus o el so del cos del Léo fregant l'aire quan vola, on la música es converteix en un cor de nens que accentuen la fragilitat i lleugeresa del seu cos eteri i fantasmal.

Abans de veure la pel·lícula...

15 minuts

Herois, heroïnes i cinema policíac

Com són habitualment els personatges que protagonitzen el cinema d'aventures? I els de les pel·lícules policiaques? Quins atributs tenen? Valentia, capacitat d'acció, ganes d'emprendre una aventura, ganes d'ajudar als demés, etc. Es pot fer l'incís en si són nois o noies els i les que coneixen.

- ▶ Preguntar noms d'herois que coneguin, i després preguntar noms d'heroïnes. Fer evident la diferència. Si no hi ha diferència, es pot assenyalar que uns i altres poden compartir exactament els mateixos atributs. La pel·lícula que veurem n'és un exemple.
- ▶ Preguntar on solen passar les aventures policiaques i com acaben aquestes pel·lícules.

Després de veure la pel·lícula...

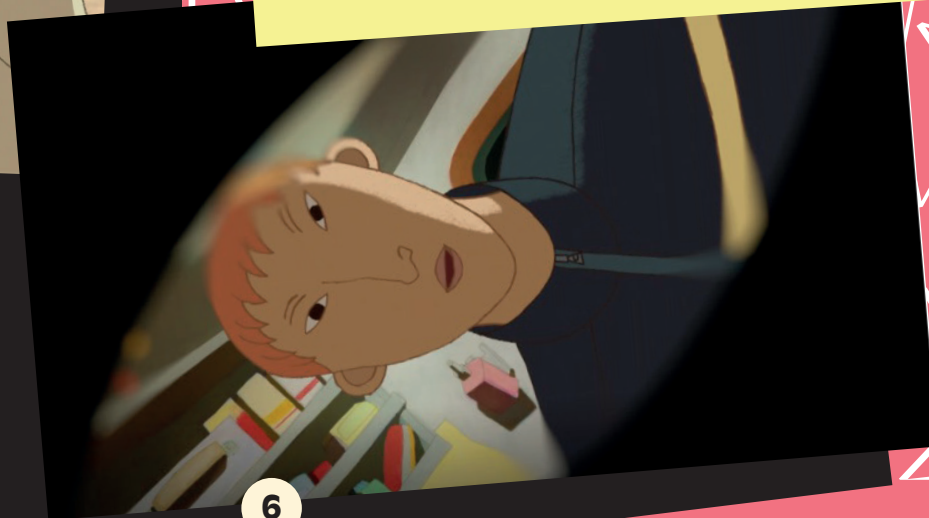
10 minuts

El pla subjectiu

Analitzar alguns aspectes del llenguatge audiovisual: el pla subjectiu.

- ▶ En una seqüència de la pel·lícula, el Léo es mareja i es desmaia. Com es representa la sensació que sent el personatge?
- ▶ En una altra seqüència de la pel·lícula, l'Àlex està ferit i és traslladat a l'hospital. Com es mostra visualment que el policia està ferit i estirat en una llitera?
- ▶ Què ens aporta aquest tipus de pla? Per què creieu que han utilitzat **el pla subjectiu** (*concepte definit al glossari) i no un altre?

45 minuts

L'atmosfera de la ciutat

Identificar els escenaris més importants de la pel·lícula i descriure com són les seves atmosferes. Quins colors hi predominen? Quines emocions transmeten?

Proposem dibuixar el nostre poble/ciutat accentuant-ne les mides i les formes. Podem pintar fent servir només un parell de colors en totes les seves tonalitats, per exemple: fent servir només tons de blau i de groc, o de verd i morat. Què ens transmeten? Quines diferències hi ha entre aquests dibuixos segons els colors utilitzats?

15 minuts

Juguem a ser invisibles

El Léo descobreix que té un poder extraordinari: pot sortir del seu cos i, com un fantasma, invisible per tothom, pot alçar el vol i travessar els murs.

Imagineu que, com el Léo, teniu el poder de ser invisibles, però només per un sol dia. Què faríeu? Quines accions podríeu fer que no podeu fer normalment? Seria una avantatge o un inconvenient? Proposem que cadascú escrigui una breu redacció sobre com seria un dia sent invisible per a la resta de les persones. En acabat, posar en comú els resultats.

1 hora

I el Cara Trencada?

A la pel·lícula mai no arribem a saber la desgraciada història del Cara Trencada. Proposem inventar una possible història per poder saber el perquè del seu odi i la seva maldat. Després posar en comú tots els relats en format escrit, parlat, en obra de teatre, etc.

1 hora

Mira com sona!

Les pel·lícules, tenen una dimensió visual i una auditiva. El la dimensió sonora d'una pel·lícula hi ha les veus, les músiques, i també els efectes sonors.

Aquests, sovint no s'obtenen a partir de l'enregistrament directe sinó que estan creats a posteriori. De la persona que s'encarrega d'aquesta creació se'n diu: **foley artist**. (*concepte definit al glossari)

Proposem provar de fer de **foleys**: Per grups de tres o quatre persones pensem en una situació, com per exemple:

- ▶ Una tempesta de pluja i vent
- ▶ Una llar de foc
- ▶ Una fàbrica per dins
- ▶ Cuinant una truita de patates

Cada grup ha de recrear el so que farien aquestes situacions. Es pot fer ús de la veu, però només per fer sons, sense usar el llenguatge de forma comprensible, és a dir, sense parlar. També podem fer servir materials: objectes quotidians o que puguem trobar a l'aula.

La resta de grups han de tancar els ulls i endevinar quina situació s'està representant a través del so. També es poden enregistrar les peces sonores i posteriorment relacionar-les amb imatges.

Glossari

Animació

Tècnica que permet dotar de moviment dibuixos o objectes inanimats mitjançant la presa fotogràfica de cadascuna de les fases de descomposició del moviment.

Phantom Boy és una pel·lícula feta amb dibuixos on se'ls hi ha donat moviment en un espai bidimensional, és a dir, en 2D.

Foley artist

Els o les *foley artists* són persones que apliquen la tècnica de l'efecte de sala o foley. És una tècnica que s'utilitza en cinema per a recrear sons i sorolls de les accions i objectes de les pel·lícules que no són gravats en l'escena, sinó en la postproducció. Poden ser passes de la gent pel carrer, un vidre trencat o portes que s'obren i tanquen, etc. El mot Foley prové de Jack Donovan Foley, pioner en la creació d'aquests sons.

En una pel·lícula d'animació com **Phantom Boy** tots els sons són creats en post-producció ja que no hi ha enregistrament directe.

Pla subjectiu

Unitat espacial-temporal filmada en continuïtat. Aquest mostra l'acció des del punt de vista d'un personatge integrat en l'acció (punt de vista intern). Ajuda a entrar i emfatitzar amb el món creat en la ficció.

En la pel·lícula **Phantom Boy** hi abunden els plans subjectius d'en Léo i ens podem posar en la seva pell.

Què hem après?

Per avaluar què hem après podem jugar a ser **crítics i crítiques de cine**. Coneixeu aquesta professió? Expliquem que són persones que miren moltíssimes pel·lícules i coneixen molt bé la història del cinema. Es dediquen a valorar cada pel·lícula i a explicar (per escrit, o a la ràdio o a diferents mitjans) la seva interpretació i valoració del film: què té de bo, què li falla, què ens vol dir, etc.

Demanem als infants que cadascú, aixecant la mà, ens expliqui allò que remarcaria de la pel·lícula i el que considera que ha après. Ho anirem apuntant en un paper o mural, que quedarà penjat a l'aula. Es poden veure més pel·lícules i dedicar un **Racó del cinema** on hi hagi totes aquestes crítiques conjuntes de les pel·lícules que hem vist.

-
- ✓ **SITUAR L'ACCIÓ EN UN CONTEXT FÍSIC: LA CIUTAT, ELS SEUS COLORS, DIMENSIONS, ETC.**
 - ✓ **ENS HEM FET UNA IDEA DE COM ENS SENTIRÍEM NOSALTRES I ELS DEL NOSTRE VOLTANT EN CAS DE MALALTIA.**
 - ✓ **LA BANDA SONORA ÉS ESSENCIAL I MARCA L'EXPERIÈNCIA DEL NOSTRE VISIONAT.**
 - ✓ **LA MIRADA POSITIVA I LA FORÇA DE VOLUNTAT SÓN CLAU PER LA SUPERACIÓ PERSONAL.**

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat